

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Opolskiego w sprawie sytuacji szpitali powiatowych

Brzeg, 26 maja 2025 r.

Konwent Powiatów Województwa Opolskiego apeluje do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie pilnych i zdecydowanych działań reformujących system ochrony zdrowia zwłaszcza w obrębie funkcjonowania szpitali powiatowych.

Sytuacja w sektorze ochrony zdrowia, szczególnie w zakresie działalności szpitali powiatowych, których podstawowym zadaniem jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w stanach zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców miast, gmin i powiatów, od wielu lat wymaga pilnych zmian dotyczących ich finansowania. Samorządy powiatowe, z pełną odpowiedzialnością realizujące to istotne zadanie zapewnienia ochrony życia i zdrowia mieszkańców, znajdują się obecnie w sytuacji uniemożliwiającej należyte wypełnienie tego obowiązku. Szpitale powiatowe przeżywają od miesięcy potężny kryzys finansowy i związane z tym kryzysy: kadrowy i organizacyjny. Oczekiwane od lat zmiany i wdrożenie mechanizmów restrukturyzacyjnych są obecnie niezbędne i naglące, aby mieszkańcy lokalnych społeczności mogli czuć, że system ochrony zdrowia jest zdolny realnie pełnić swoją rolę.

Ten agonizujący stan szpitali powiatowych powoduje, że ich przyszłość waży się z miesiąca na miesiąc. Pogłębia go jeszcze zmiana pokoleniowa kadr medycznych oraz sytuacja finansowa samorządów jako organów założycielskich, które nie są w stanie zasilać kapitałowo jednostek ochrony zdrowia. Zapowiadane przez rządzących zmiany i restrukturyzacja podmiotów medycznych została po raz kolejny odsunięta w czasie, a ich założenia wciąż nie zostały skonkretyzowane - co dodatkowo uniemożliwia samorządom podejmowanie działań naprawczych w ramach ich i tak niedużych możliwości. Zauważalny jest natomiast skokowy wzrost zobowiązań szpitali w stosunku do lat ubiegłych. Co więcej, od 1 lipca br. czeka nas kolejny wzrost wynagrodzeń dla pracowników wykonujących swoje obowiązki w szpitalach, a nieznanym jest poziom finansowania poszczególnych jednostek i przyznanych na ten cel środków przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Brak wydajnej, opartej na mapie potrzeb zdrowotnych i dostosowanej do możliwości finansowych państwa, siatki szpitali (finansowanych przez NFZ) powoduje wzrost kosztów systemu ochrony zdrowia. Drastycznie widać to w przypadku np. oddziałów położniczych gdzie w wielu szpitalach roczna liczba urodzeń spadła poniżej 300, a powinno ich być parokrotnie więcej by zbilansować koszty. Sytuacja ta powoduje pogorszenie kondycji szpitali z dnia na dzień, wymuszając również konieczność zawieszania lub zamykania kolejnych oddziałów potrzebnych pacjentom.

Wobec powyższego istotne jest, aby założenia związane z reformą szpitali zostały jak najszybciej przedstawione, następnie uchwalone i wprowadzone, aby dotyczyły wszystkich podmiotów działających jako szpitale, których właścicielem lub organem założycielskim w całości jest samorząd terytorialny – niezależnie od formy organizacyjnej, jak również aby wszystkie podmioty zostały potraktowane w sposób równy i sprawiedliwy wobec tworzonej nowych ram prawnych.

Jako Konwent Powiatów Województwa Opolskiego, wnioskujemy o jak najszybsze procedowanie zmian dotyczących restrukturyzacji szpitali, dla których samorządy są organami założycielskimi poprzez:

1. Zwiększenie środków na finansowanie szpitali powiatowych i/lub ograniczenie ich liczby (finansowanych przez NFZ) do możliwości budżetu Państwa. Utrzymanie dużej ilości placówek na danym terenie powoduje zwiększenie kosztów działalności leczniczej przy zmniejszającej się liczbie mieszkańców.
2. Oddłużenie szpitali. Zdecydowana większość szpitali (szczególnie działających w formule SPZOZ) zakończyła rok 2024 ze stratą, co w połączeniu ze stratami z lat ubiegłych powoduje krytyczną sytuację placówek w zakresie długu i płynności finansowej. Taki stan rzeczy, przy braku możliwości finansowych Powiatów w zakresie dofinansowania szpitali, może doprowadzić w ostateczności do ich zamknięcia.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

3. Wprowadzenie maksymalnych progów wynagrodzeń dla lekarzy, pielęgniarek i innych pracowników medycznych zatrudnionych zarówno na umowach cywilnoprawnych/kontraktach jak i na umowach o pracę w podmiotach finansowanych ze środków publicznych.
4. Dokonanie rzetelnej i adekwatnej do realiów gospodarczych i społecznych wyceny świadczeń medycznych finansowanych przez NFZ.
5. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających terminowe finansowanie przez NFZ wszystkich świadczeń realizowanych przez szpitale powiatowe.
6. Umożliwienie podmiotom leczniczym odzyskiwanie VAT w związku ze świadczonymi przez nie usługami. Obecnie większość usług świadczonych przez szpitale jest zwolniona z VAT, co uniemożliwia rozliczanie VAT w ramach ponoszonych kosztów.
7. Wprowadzenie sprawiedliwych zasad dotyczących naliczania odsetek i wzajemnych rozliczeń pomiędzy szpitalami a podmiotami skarbu państwa lub podmiotami publicznymi,

Konwent Powiatów Województwa Opolskiego popiera potrzebę wprowadzenia zmian w systemie ochrony zdrowia, zwłaszcza przeprowadzenie restrukturyzacji umożliwiającej dalsze funkcjonowanie podmiotów medycznych jako jednostek samofinansujących się, a nie podmiotów finansujących system opieki zdrowotnej w Polsce. Jednocześnie wnosimy o uwzględnienie roli wojewodów i oddziałów Narodowego Funduszu Zdrowia jako organizatora opieki medycznej na administrowanym terenie, którzy znają zapotrzebowanie społeczne na poszczególne rodzaje świadczeń zdrowotnych, jak również potencjał i możliwości podmiotów medycznych (w oparciu o mapę potrzeb zdrowotnych). Współpraca w zakresie wprowadzania procesów restrukturyzacji przez te podmioty umożliwi działania naprawcze w systemie ochrony zdrowia.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Opolskiego

Otrzymują:
Kancelaria Premiera
Minister Zdrowia
Wojewoda Opolski
Związek Powiatów Polskich